

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-3878

No. 14. — Štev. 14.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 17, 1936. — PETEK, 17. JANUARJA, 1936.

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

LAHI SO BOMBARDIRALI POSTAJO RDEČEGA KRIŽA

Usmrtitev Hauptmanna odgodena za trideset dni

REPUBLIKANSKI PRESEDNIŠKI KANDIDATI

Borah, Landon in Knox
že postati republikan-
ski zastavonoše. — Pred-
sednikova zopetna iz-
volitev bi pomenila dik-
taturu.

WASHINGTON, D. C., 16.
januarja. — V republikanskem
taboru se je pričelo živahno
življenje. Borah, Landon in
Knox hočejo biti republikan-
ski zastavonoše.

Senator Borah je dodal še
Minnesoti v vrsto držav, v ka-
terih bo njegovo ime pri pri-
marnih volitvah.

Iz New Yorka prihaja poro-
čilo, da je bivši gen. pravdnik
Albert Ottinger, ki je bil leta
1928 kot republikanski gover-
nerski kandidat za državo New
York poražen, vstanovil prvi
Landonov klub. Kot pravi Ot-
tinger, je rekel Landon, ki je
governor države Kansas: —
"Ako me hoče narod imeti za
predsednika, se ne bojim spré-
jeti te službe."

V Topeka, Kans., je bil po-
stavljen Landonov glavni stan.

V Detroitu je imel lastnik
časopisov Frank Knox iz Chi-
caga govor, v katerem je rekel,
da pričakuje, da ga bo država
Michigan podpirala, ako ne bo
senator Vandenberg kandidat.
V Illinoisu in New Hampshire
so se republikanci izjavili za
Knoxa.

V poslanski zborniri je re-
kel republikanski poslanec iz
New Yorka, Fish, da je vredno
miljon glasov, ker je predsed-
nik Columbia vseučilišča dr.
Nicholas Murray Butler odklo-
nil Boraha kot kandidata. Fish
je povzdigoval Boraha vsled
njegovega stališča, ki ga je v
kongresu zavzel v raznih vpra-
šanjih.

Demokratski voditelj Bank-
haed je vprašal Fisha, kako je
za AAA. Fish mu je med splo-
šnim smehom odgovoril, da je
Borah glasoval za AAA., sam
pa je glasoval nesprotno.
"Toda o tem se ne bomo pre-
pirali," je dodal Fish.

Bankir Warburg je rekel, da
bi zopetna izvolitev Roosevelta
pomenila diktaturu.

Republikanci z velikim zani-
manjem čakajo na govor, ki ga
bo imel bivši predsednik Her-
bert Hoover v Lincoln, Neb.
Splošno domnevajo, da bo H.
Hoover zavrgel Boraha kot re-
publikanskega predsedniškega
kandidata.

V letošnjem Koledarju
je par lepih kratkih po-
vesti, ki bodo zanimale
ljubitelje leposlovja.

GLEDE BONUSA SE NE MOREJO SPORAZUMETI

Predsednikov veto bo
zbornica preglasovala.
Nikdo ne ve za predse-
dnikovo stališče.

WASHINGTON, D. C., 16.
januarja. — Četudi stojita
predlogu za izplačilo bonusa
nasproti dva pomisleka, namreč
preteča inflacija in vladna
zahteva po varčnosti, vendar
mislijo voditelji vladne skupi-
ne v senatu, da bo imela pred-
loga gladko vožnjo skozi obe
zbornici.

Senatna predloga določa iz-
plačilo certifikatov s takoime-
novanimi "baby" bondi.

Za slučaj, da pride predlo-
ga srečno skozi obe zbornici,
ni znano, kako stališče bo pro-
ti njej zavzel predsednik F. D.
Roosevelt. Niti oni, ki so zelo
blizu Bele hiše, tega ne vedo.
Nikdo ne ve, ako bo predse-
dnik potrdil predlogo, ki dolo-
ča, da se od 15. junija dalje
odplačujejo certifikati p o \$50
na mesec.

Obenem pa je naznanil sena-
tor Thomas iz Oklahome, da
bo še enkrat stavil predlog, da
se izplača bonus z nanovo ti-
skanim denarjem. Senator
King pa prihaja še z nekim
drugim predlogom. Zagovar-
ja namreč izplačilo bonusa po
sedanji vrednosti certifikatov,
ki zapadejo šele leta 1945. Vo-
ditelji večine v senatu po dvo-
mju, da bi ta ali oni predlog
bil sprejet.

Medtem ko predsednikovo
stališče ni znano, so voditelji
večine v senatu mnenja, da
proti predlogi ne bo glasovalo
več kot šest republikancev in
kajih 12 demokratov. Tako bo
na razpolago zadostna večina,
ki bo preglasovala predsedni-
kov veto.

HITLER BO OPERIRAN

PARIZ, Francija, 16. jan. —
Kot poroča list "Paris Soir",
je bil naprošen nek pariški
specijalist, da izvrši zelo deli-
katno operacijo na Hitlerjevem
vratu.

Kot pravi list, se noben nem-
ški zdravnik ne upa operirati
Hitlerja, ker bi mogoče opera-
cija zanj pomenila smrt. Hitler
ne mara, da bi ga operiral slo-
viti dunajski zdravnik za bo-
lezni v vratu dr. Neumann, ker
je žid. Kot pravi neko poro-
čilo, ima Hitlerjeva bolezen
znake raka.

Francoski zdravnik, ki je bil
naprošen, je profesor dr. Geor-
ges Portman.

Ze lansko leto je bil Hitler
operiran na vratu. Tedaj mu
je bil iz grla odstranjen polip.
Od tedaj je je Hitler zelo redko
nastopil v javnosti.

Kot pravi "Soir", dr. Port-
man, ki je profesor na zdrav-
niški fakulteti v Bordeaux, po-
vabila ni hotel sprejeti.

GOVERNER HOFFMAN PREISKUJE NOV DOKAZILNI MATERIJAL

Bruno Richard Hauptmann, ki bi moral nocoj
ob osmih umreti na električnem stolu zaradi od-
vedbe in umora Lindberghovega otroka, se je več-
raj globoko oddahnil, ko je zvedel, da je governor
Hoffman odgodil njegovo usmrtitev za trideset dni.

PRORAČUN ZA RDEČO ARMADO

Osrednji izvrševalni od-
bor odobril proračun.
Izdatki za vojsko bodo
letos podvojeni.

MOSKVA, Rusija, 15. jan. —
Finančni komisar Gregorij
Grinko je osrednjemu izvrše-
valnemu odboru sovjetske uni-
je naznanil, da bo letošnji pro-
račun zelo povečan, ako hoče
vlada izvesti svoj program.
Grinko je rekel, da bo vlada iz-
dala 78,500,000,000 rubljev, od
katere vsote bo porabljenih 14-
800,000,000 za obrambo dežele,
28,700,000,000 pa za prenovitev
Moskve in Leningrada.

Nadomestni komisar za težko
industrijo M. M. Kaganovič je
odboru povdarjal, da je treba
ojačiti obrambno silo, zlasti pa
da je treba dodati armadi mno-
go več bombnih aeroplanov.
Vlada je vsa sredstva za obram-
bo dežele izročila vojnemu ko-
misarju Klementiju Vorošilovu.

Grinko je povdarjal, da se na
vzhodu in zapadu dvigajo pre-
teči vojni oblaki in da je vsled
tega potrebno povečati število
vojaštva, kakor tudi pomnožiti
orožje.

SEJA DELAVSKIH VODI- TELJEV

MIAMI, Fla., 15. jan. — Čla-
ni vrhovnega odbora ameriške
delavske federacije so se zbrali
najbrže še vedno v sporu glede
vprašanja o premembi ameri-
ške ustave. Zadnja konvencija
delavske federacije v Atlantic
City je vrhovnemu odboru na-
ročila, da sestavi načrt za pre-
membo ustave, da bo mogoč
kongres sprejeti take postav-
e, ki so v prilog delavstvu in dru-
žabnemu blagostanju.

Delavski voditelji bodo sku-
šali dognati mnenje članov de-
lavske federacije glede AAA.
postave, katero je zvezno naj-
višje sodišče razveljavilo, glede
Guffeyeve postave in glede po-
stave o socialnem zavarovanju.

Predsednik federacije Wil-
liam Green je nedavno izjavil,
da se bo federacija pridružila
farmerskim organizacijam v
skupni zahtevi, da se ameriška
ustava spremeni. Federacija bo
zastavila ves svoj vpliv, da kon-
gres že v sedanjem zasedanju
sprejme postavu, po kateri bo
mogoče ustavo premeniti.

NAROČITE SE NA "GLAS
NARODA". NAJVEČJI SLO-
VENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

JAPONCI SO ZAPUSTILI KONFERENCO

Japonska ne misli na tek-
movanje v oboroževa-
nju. — Oborožitev o-
stalih držav odvisna od
japonskega oboroževa-
nja.

LONDON, Anglija, 16. jan.
— Japonska delegacija je za-
pustila mornariško konferen-
co, ki se je vlekla skozi šest
tednov brez vsakega uspeha,
ker je bila njena zahteva, da
je japonska mornarica enaka
angleški in ameriški, zavrje-
na. Odhod japonske delegacije
pomeni tudi konec 13-letne po-
godbe, ki omejuje oboroževa-
nje na morju, in je odprta pot
za neomejeno oboroževanje na
morju.

Ker je Japonska leta 1933
izstopila iz Lige narodov in je
sedaj zapustila tudi mornari-
ško konferenco, je s tem poka-
zala, da je pretrgala vse vezi z
zapadnim svetom.

Anglija, Združene države,
Francija in Italija bodo na-
vzlic temu nadaljevale s konfe-
renco in bodo skušale priti do
kakega omejitelnega sporazuma
brez Japonske.

Washingtonska in londonska
mornariška pogodba potečete
konec letošnjega leta. P o
obeh pogodbah je bilo soraz-
merje med Anglijo, Združenimi
državami in Japonsko 5—
5—3. Lansko leto, kakor tudi
letos pa je Japonska zahtevala
enako močno mornarico z
Anglijo in Ameriko.

Vendar pa imajo Angleži in
Amerikanci še nekoliko upa-
nja, da se bo Japonska zopet
vrnila na konferenco.

Načelnik japonske delegaci-
je admiral Osami Nagano pravi
v svoji izjavi, da Japonska
nikakor ne mara tekmovati v
oboroževanju na morju in da
hoče ostati v prijateljskih od-
nosih z vsemi narodi.

Anglija je mnenja, da bi za
njo bil samomor, ako bi v se-
danjem svetovnem položaju
bilo ustrezno japonski zahte-
vi.

Sedanja konferenca je jasno
pokazala, da so Anglija in Zdr.
države tesno zvezane v opozit-
ciji proti Japonski. Obe drža-
vi se boste oboroževali vspo-
redno z japonskim oboroževa-
njem.

ZOPET POTRES V COLUM- BLIJ

PASTO, Columbia, 16. jan.—
Več sto lačnih in razčepanih
prebivalcev iz okraja okoli va-
si La Shorrera beži proti mestu
Ipiales, ko so se pojavili novi
potresni sunki.

Prebivalci obeh po potresu
porušenih vasi Sapuyes in Ospina
stanujejo v jamah in jarkih,
ki so pokriti z vejami.

KO STA NASPROTNIKA ZBRALA MOČNO ARMADO, JE PRIČEL GEN. GRAZIANI Z OFENZIVO

Italijani in Abesinci poročajo o zmagah. — Italijan-
sko vojaško poveljstvo se zaveda velikih težkoč.
Za vsakih deset tisoč vojakov je treba na dan
sedemdeset ton živeža. — Laški letalci so popol-
ma porušili mesto Waldia.

LONDON, Anglija, 16. januarja. — Včeraj so
vpriporili italijanski letalci napad na abesinsko me-
sto Waldia, v katerem se je nahajala postaja Rde-
čega križa pod angleškim poveljstvom. Štirinajst
bolnikov je bilo usmrčenih, petintrideset pa poško-
dovanih. Angleški major Burgoyne, poveljnik po-
staje, je le po naključju ušel smrti.

Neko poročilo iz glavnega mesta naznanja, da so
Abesinci po hudem boju iztrgali Italijanom sveto
mesto Aksum.

RIM, Italija, 16. januarja. — Bolj in bolj se vzdr-
žujejo govorice, da je maršal Pietro Badoglio, vr-
hovni poveljnik italijanske armade v Abesiniji,
prosil, naj ga vpokojje. Zdravstveno stanje se mu
je vsled prevelikih naporov znatno poslabšalo.

RIM, Italija, 16. januarja. — Na južni fronti že
tri dni divja vroča bitka okoli Dolo. Boji pa se ne
vrše samo na tem mestu, temveč general Graziani
je pričel veliko ofenzivo na celi južni fronti. Itali-
jani so razbili sovražno vojsko in zasledujejo beže-
če Abesince.

Poročilo italijanskega vrhovnega poveljnika v
Afriki, maršala Badoglio, se glasi:

"Abesinske čete pod poveljstvom Ras Desta
Damtu ob rekah Ganale Dora, Dawa in Parma v
Damtu so se zadnje dni zbrale ob rekah Ganale
Dora, Dawa in Parma v namenu, da napadejo na-
šo vojsko v bližini Dolo.

"12. januarja pa je general Graziani pričel na-
padati Ras Destovo armado. Abesinci so bili odbi-
ti in naša vojska jih zasleduje.

"Ob celi fronti se bijejo vroči boji. Naše dose-
danje izgube so neznatne. Na fronti v Eritreji pa
zračna sila razvija svoje delovanje."

ADDIS ABABA, 16. januarja. — Armada Ras
Seyuma na severu je presenetila nek italijanski od-
delek. Ubityh je bilo 65 Italijanov in je bilo zaple-
njenega mnogo orožja, municije in živeža. Boji so
se vršili že 2. januarja pri Gheralta, toda poročilo
je šele sedaj dospelo v glavni stan. Abesinske izgu-
be so znašale 6 mrtvih in 9 ranjenih.

RIM, Italija, 16. januarja. — General Graziani
je takoj porabil priložnost, ko je ponehalo "malo
deževje" in je v nedeljo pričel z ofenzivo. Obnovi-
tem bojev dobro vpliva na italijansko javnost, ki je
bila zaradi počasnega napredovanja armade že v
velikih skrbih.

Vojaški izvedenci smatrajo boje pri Dolo za manj
važne. Do večje bitke bo prišlo več milij proti se-
veru, kjer so se Abesinci močno utrdili okoli Sasa
Baneh in Daggah Bur. Na severu pa zaradi dežja
še več dni ne bo mogoče pričeti z bojevanjem.

Italijansko vojaško poveljstvo se zaveda veli-
kih težkoč, ki čakajo moderno armado več stoti-
soč vojakov v tako divji deželi kot je Abesinija,
kjer ni cest, katere mora armada šele graditi, ko
je zavzela kako pokrajino.

Za vsakih 10,000 vojakov je treba 70 ton žive-
ža na dan. Kadar pa so zapleteni v boje, potrebu-
jejo na dan 100 ton municije.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Beneš, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto v tiskani obliki	in New York in celo leto	\$7.00
in celo leto v tiskani obliki in v elektronski obliki	in celo leto	\$8.00
in pol leta	in šest mesecev	\$4.00
in štiri leta	in štiri leta	\$16.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dupli brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalilne nasladi, da hitreje najdemo nastojnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3874

NAŠIM NAROČNIKOM

Vsakemu pismu, ki ga je po novem letu poslala uprava Glas Naroda svojim naročnikom in prijateljem, je bil priložen ličen ročni koledarček, v katerem so poleg dni in mesecev označeni tudi ameriški prazniki.

Kdor koledarčka še ni sprejel, naj sporoči, ker jih ima uprava še par sto v zalogi.

Po novem letu je uprava z veseljem ugotovila, da že štiri leta ni imela v svojih seznamih tako malo dolžnikov kakor toplot.

K temu so v prvi vrsti pripomogle gospodarske razmere, ki so se vsaj deloma izboljšale. Precej so zalegli opomini in dokazovanja, da list brez podpore dobrih naročnikov ne more uspevati, največ sta pa pomagali poštenost in zavest našega človeka, da dolg mora biti plačan.

Nekaj jih je sicer še, ki jim doslej nikakor ni bilo mogoče zadostiti dolžnosti. Zanašajoč se na njihovo pošteno obljubo, jim list pošiljamo v trdni veri, da bodo poravnali stari dolg ter nam s tem pomagali spraviti v red naše račune.

Predobro nam je znano, da "Glas Naroda" roma od hiše do hiše in da ga naročniki posojajo tudi takim, ki bi ga lahko naročili, pa si mislijo: — Ah, kaj bi ga naročal, saj ga naposodo dobim.

To nikakor ni pravilno. To se pravi izrabljati dobroto in okoriščati se na stroške drugega.

Prav nič nimamo proti temu, ako naročnik posodi list takemu prijatelju ali sosedu, ki pod nobenim pogojem ne zmore naročnine, po našem mnenju pa nikakor ni prav, če ga posoja ljudem, ki ga desetkrat lažje plačajo kakor on sam.

Naročnikom nudi uprava lepo priliko. Vsak, ki nam pošlje pol-letno naročnino (\$3.00) za novega naročnika, dobi v dar v knjigo vezanih nad osemdeset umetniških fotografij, pred stavljajočih naše najlepše kraje.

Lahko se reče, da je v tej knjigi izbrana lepota čudovite Slovenije. V nji so slike gorenskih vršacev in planin, sanjave dolenske pokrajine, čuda skrivnostne Notranjske in lepota zelene Štajerske.

Ob pogledu na te slike mora radosti vztrepetati vsaka slovenska duša, in s ponosom jih lahko pokažete turojeni mladini, ki se jim ne bo mogla prediviti in bo ponosna na lepoto krajev, iz katere so se iselili njeni stariši v novo domovino.

Torej na delo! Za svoj trud si ne morete misliti lepše nagrade kot so "Lepote Slovenije".

KRIZA — OGLEDALO DA- NAŠNJE DOBE

Redukcija, brezposelnost, beda in pomanjkanje, postaja danes že nekras vsakdanjega. Koliko bede in trpljenja se nam odkriva iz dneva v dan. Vedno večje postaja število tistih, ki bi radi delali — pa dela nimajo. Današnji svet in njegovo časopisje veliko govori in piše o krizi. Krizo najbolj občuti kmet in delavec. Zanimivo bi bilo vedeti, če so se zaradi sedanjih krize kaj znižali dobički raznih velikih podjetij in bank. Oglejmo si objavljene bilance, skoraj iste so kakor pred krizo. Koliko dobička se danes skriva v brezpomembne postavke, tja notri oko ubogega zemljana ne seže.

Za delavca danes ni več pravega življenja. Četokrat nima niti skorjice kruha. Pa plače — o teh je bolje, da ne govorimo.

In delo! Za dva naj bi delal eden. Kdor noče, naj gre, pride deset drugih, tako pravijo gospodje podjetniki. Zlovesči mamon nas je obsedel. Prej ne bo konca, da se nekaj ne spremeni. Toda kaj? To očitno izigravanje ljudske bede, ki se danes vrši, je v zasmeh vsej naši civilizaciji. Samo za trenutek naj bi se tisti, ki danes dele delavstvu kruh, zvržili v življenje družine, v kateri je oče več mesecev brez vsakega dela in za stroška. On, žena in kopica otrok. S kakšnim strahom prihaja on domov, brez centa v žepu. In žena? Kaj naj poroče otrokom, ko prosijo kruha. Pri tej tragiki naj bi se nehala govoriti o dobičku in mastnih kupčijah.

Človek in njegova eksistenca naj bo smoter našega udejstvovanja. Danes se beda izrablja in kriza je dobrodošla podjetnikom — ker hitijo zagotavljati, da tudi gospodarske kroge ta strašna kriza. Denar so pa nesli na varno takoj, ko so čutili prve sunke. Strah, da ne bi izgubili kako paro dobička, znižujejo plače, delavstvo reducira, to pa samo zato, da ne bi šli herati tisti, ki imajo delnice, dividende, tantijeme in visoke plače.

Svet se podira v temeljih. Vsi dosedanja poizkusi reševanja gospodarske krize so ničevji, ker k tej rešitvi tisti, ki bi lahko kaj doprinesli, ne prispevajo ničesar. Delavec in kmet s svojimi žuljavimi rokami držita, da se svet ne zasuje v temeljih. Toda kaj bo, ko bosta ta dva stebra ubožala in omagala popolnoma?

Vsa naloga gasilcev se je omejila na to, da bi preprečila nadaljnje širjenje požara. Njihovo delo pa je bilo zelo težko, ker njihove tehnične priprave niso dorasle tako ogromnemu požaru. Na pomoč so zato pozvali tudi gasilce s Sušaka, iz Crikvenice in iz Novega ter zaprosili za podporo mornariško obalno komando v Selcu. Iz vseh krajev so se gasilci takoj odpravili z avtomobili, iz Selca pa so poslali v Senj vojno ladjo z brizgalko, gasilnim orodjem in večjim številom mornarjev. Mornarji in gasilci so prispeli v Senj že pred zoro, vendar pa je do takrat Murkovičovo skladišče že pogorelo. Posrečilo se je rešiti le sosedno hišo. Škoda se ceni na preko 2 milijona dinarjev.

230 TISOČ RUSOV OB SIBIR- SKI ŽELEZNICI

V japonskih vojaških krogih zasledujejo z vso pozornostjo gradbeno delo, ki ga vršijo sovjeti ob transibirski železniški progi. Tu gradijo namreč sporedno progo, ki bo dolga 1356 milj in bo velikega strateškega pomena. Tudi drugače se Rusi pripravljajo na vse japonske skomine po ruskem ozemlju. Vzhodno ob Bajkalskega jezera so vzdolž prekosibirske proge namestili v skupni moči 230.000 mož.

ANCHOR PAIN-EXPELLER

Za odpravo prsnih prehladov

Prejemanje dob v starem kraju isplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI-
STOJIBNO SL.

Advertise in
"Glas Naroda"

Če se ne čutite dobro ...

Alkalize with milk

(Alkalizirajte z mlekom)

PRIHODNIČ, ko se ne boste čutili dobro, je vaša zaloga alkalija nizka... pijte sveže, hladno mleko. Je pomirja-joče, oživljajoče, in kar je najbolje, ima izrazit alkalijski učinek.

Poskusite ga čisto zvečer — drugo jutraj. In zapomnite si, da je mleko danes eno izrazitih vrednosti v hrani.

Brezplačna knjižica — "Milk—the Alkalizer"
Pišite na Bureau of Milk Publicity, Albany
THE STATE OF NEW YORK

Iz Jugoslavije.

OGROMEN POŽAR V SENJU

SUŠAK, 31. dec. — V pretekli noči je izbruhnil v Senju velik požar v neposredni bližini tamkajšnje škofijske palače. Goreti je začelo v velikih lesnih skladiščih tvrdke Josip Murkovič, v katerih je bilo nakopičenega zelo mnogo gradbenega lesa, namenjenega za izvoz. Kako in kdaj je požar nastal, še ni ugotovljeno. Opazili so ga okrog 2. zjutraj, ko je bilo že vse skladišče v plamenih in ko ni bilo več mogoče niti misliti, da bi se skladišča še rešila. Goreti so začela že tudi sosedna poslopja, zlasti skladišče tvrdke Tičak in Krm-potičeva hiša, v resni nevarnosti pa je bila tudi že škofijska palača.

**ARETACIJA ZARADI
SLEPARIJ**

ZAGREB, 31. dec. — V Zagrebu je bila, kakor znano, pred dnevi razkrita nova afera z vloznimi knjizicami. Aretirani so bili odvetnik dr. Arko, njegov pisar Teodorović in ga. Horvatova. V poslovalnici za prodajo vloznih knjizic pa je posloval tudi baron Giezy, ki pa je bil tedaj, ko je bila afera razkrinkana, v bolnišnici: Ko je zdaj ozdravil, so ga poklicali na policijo in odvedli v zapore okroglega sodišča. Bile so že številne intervencije za osvoboditev dr. Arka, sodišče pa je sklenilo, da morajo on in njegovi pomočniki ostati v zaporu.

STRAŠNA NESREČA V RUDNIKU

SARAJEVO, 31. dec. — V Majeveci pri Tuzli se je v rudniku Montaniki zgodila strašna nesreča. Delavec Sulejman Selimović je mazal stroje in je to delo vedno kontroliral ključavničar Malbašić. Oni dan so bili stroji v pogonu, ko jih je Selimović mazal, ključavničarja Malbašića pa so poklicali v neko pisarno. Stroj je Selimovič prijel za sukno in ga potegnil med kolesje. Ko se je ključavničar vrnil, se mu je nudil strašen prizor. Nesrečnemu Selimoviču so kolesa zdrobila prsni koš ter odtrgala glavo, roke in noge. Komisija, ki jo je odredilo sodišče, meni, da je nesreče kriv ključavničar Malbašić, ker se je bil od strani in pustil, da je Selimovič sam mazal stroje, ko so bili še v pogonu.

ATLET MATIJEVIČ

ZAGREB, 31. dec. — Liški atlet Matijevič še ne misli iti v pokoj, ko ga je zadela huda nezgoda. Po nesrečnem naključju ga je obstrelil njegov 10-letni sin in prestatl je moral nevarno operacijo. Liški junak, kakor ga splošno imenujejo, je pred nekaj dnevi nekemu zbiratelju starih in vinkovcih podaril svojo 11 kg težko palico. To so smatrali za znak, da ne namerava več nastopati. Zdaj na mu je sresko načelstvo v Županiji izdalo potni list za potovanje po Aziji. Matijevič se odpravlja na turnejo po Albaniji, Grčiji, Rumuniji, Turčiji in celo Perziji.

BEOGRAD SE ŠIRI

BEOGRAD, 31. dec. — Leta 1935 so zgradili v Beogradu 275 novi poslopji, v katerih je 9.380 stanovanjskih in poslovnih prostorov. Stroški teh novih zgradb so znašali 79 milijonov dinarjev. Nova poslopja zavzemajo 48.243 kvadratnih metrov površine. Leta 1934 je dobil Beograd 259 novih poslopij. V preteklem letu so porušili 83

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKAZATE N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELJINE.

Na Biwabik, Minn., je umrl rojak Frank Jaklovič, star 65 let. Zapustil je osem otrok, pet hčera in tri sinove, ki so že vsi preskrbljeni.

Na farmi pri Chisholm., je umrla rojakinja Margareta Tanko, stara 54 let. Bolehala je več mesecev. Zapustila je pet sinov in pet hčera.

Rojakinja Angela Pregled na Gilbert, Minn., se je na Silvestrov dan polila v kuhinji z vrelo vodo ter se hudo oparila po nogah. Upati je, da v kratkem okreva.

V St. Lukes Bolnici v Cleveland je umrl rojak John Ne-manich, star 56 let. Pokojnik je bil doma iz Slavne vasi v Beli Krajini, kjer zapušča so-progo in več sorodnikov v starem kraju in Ameriki.

Iz Jugoslavije.

Preteklo soboto so se trije slovenski dečki podali v Clevelandu k obrežju jezera v bližini 170. ceste. Kot mladina, ki vedno iznajde kaj novega, tako so tudi trije fantiči zagledali ogromen kos ledu. Dobil so palice, se podali na led in s tem, da so palice zatikali v dno vode, so se lepo vozili na ledeni plošči. Toda veselje ni trajalo dolgo, kajti plošča je nasleda na peščeno sipino, kakih 100 čevljev od brega. Dečki niso mogli nikamor več naprej. Ledena plošče se ni dala premakniti. Dve uri so dečki kričali na pomoč, in strah se je vselil v njih mlada srca, kajti med tem se je stemnilo. Končno jih je vendar nekdo opazil in sporočil ognje-gasem, ki so mlade fantiče kmalu rešili in pripeljali na breg. Njena imena so: Paul Fortuna, 13 let star, Joseph Srnel, 10 let star in Ludvik Smrdel, 15 let star.

Nevarno je bil poškodovan v Chicagu, v avtomobilski nesreči rojak Math Grill, ki se nahaja zdaj v bolnišnici sv. Antona. Nesreča se je pripetila v nedeljo zvečer, ko je Grill hotel prekoračiti cesto na križišču Cermak in Lincoln ceste, pri čemer ga je podrl neki avtomobil. — V isti bolnišnici leži rojak Joseph Zihlerle, ki se je moral podvreči operaciji na slepiču.

Pri kopenju v Buenos Aires, Argentina, je utonil trideset-letni France Kosič, ki je prišel v Argentino pred štirimi leti in zapušča tu dva brata in nevesto. — Poročila sta se Ivan Ivec iz Bele Krajine in Marija Lozar iz Vrtovine na Gorškem.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Zadržnih državah.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvarih. Vredno našo dolgoletno izkušnje vam zagotovo dati najboljša pojava in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato vsaj enkrat obrnite na nas za vsa pojasnila.

Ne preskrbite vse, bodite pripravljeni za povratno dovoljenje, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedovoljeni naj ne odlašajo do sedanjega trenutka, če pravočasno dobiš v Washingtonu povratno dovoljenje. **RE-ENTRY PERMIT**, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodilo in smotljivo vam, da boste srečni in udobni potniki.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Iz Izočne Afrike prihajajo zelo zanimiva poročila: — Italijanski letalci so metali bombe na neutrjeno mesto; italijanski letalci so obstreljevali bolnišnico švedskega Rdečega križa; italijanski letalci mečejo bombe na mravljišča, misleč, da bombardirajo abesinske vasi; italijanski letalci so bombardirali abesinske cerkev ter usmrtili dvanajst vernikov; italijanski letalci so obstreljevali angleško postajo Rdečega križa.

V Rimu pa poudarja dan za dnem Mussolini: — Naša borba za civilizacijo se mora nadaljevati do končne zmage!

Pokojnemu Wilsonu očitajo, da je že leta 1916, torej pred svojo ponovno izvolitvijo vedel, da se bo Amerika vmešala v svetovno vojno.

No, pa kaj zato, če je vedel. Saj so tudi ameriški kapitalisti vedeli in sicer še bolj gotovo nego Wilson. Čemu bi ne smel predsednik Združenih držav vedeti, kar je znano ameriškim kapitalistom?

Generalni pravdnik pravi, da je bilo med veterani, ki so zahtevali v Washingtonu takojšnje izplačilo bonusa, več takih s policijskimi rekordi.

To je nemara res. Toda ko so jemali l. 1917 mlade fante k vojakom, ni pri nobenem veljal izgovor, da je bil že zaprt.

Ta ali oni newyorški rojak, ki ima kaj pod palcem, bo te dni mislil, da se mu je nasmehnila sreča.

Ko bo šel po cesti, bo srečal pomilovanja vrednega reveža, ki ga bo tako milo gledal, da se bo moral ustaviti in poslušati njegovo zgodbo.

In revež bo pripovedoval, da je dospel iz daljnega Texasa, kjer mu leži oče težko bolan.

Pred smrtjo ga je poslal na pot in mu dal dvajset tisoč dolarjev v gotovini, naj jih izroči nekemu newyorškemu zdravniku, ki je očeta zdravil pred tridesetimi leti.

Zdaj pa revež ne more dobiti zdravnika in ne ve, kam bi z denarjem, ker ne pozna v New Yorku žive duše. Edinole rojaku bi zaupal tisočake, ker se mu zdi pošten in če mu da potrebno jamščino; takole pet tisoč ali šest tisoč dolarjev.

Njegove in rojakove bankovce bi skupaj zavila in skupno vsoto bi spravil rojak.

Tistemu, ki se bo kaj takega pripetilo, naj reče "revežu", da bo šel v banko po denar.

Gre naj na bližnji vogal in naj javi policistu celo zadevo. Banda teh svojevrsnih sleparjev je namreč zopet na delu.

V zvezi z njo je neki Frank, ki je doma nekje od Metlike. Pred štirimi leti so nekoga brooklynskega rojaka "osretili" za sedem tisoč dolarjev. Pred tremi tedni ni dosti manj kalo, pa bi nadaljnega za osem tisoč dolarjev.

Če bo kdo tako lahkoveren, da se bo dal oslepariti, ne bo pri sodišču dosti opravil, kajti pameten sodnik mu bo rekel: — Ona sta bila istih misli: ti in on. On je sklenil, da bo tebe, ti si sklenil, da boš njega. Njemu se je posrečilo, tebi se ni. Good-bye, si že opravil.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RODA RODA:

ALI NAJ SE OMOŽI?

K staremu Mustafu je prišla Dara v spremstvu Mustafove žene. Obleka iz črnega atlasa je razodevala, da je obisk svečan, a opanke na nogah so povedale, da je soseda in so si dobri znanci.

Mustafa se je na zofi odmaknil v kot, da bi počastil gosta, sosedo, s častnim sedežem zraven pladnja s posodicami za črno kavo.

"Kaj bo dobrega?" jo je pozdravil Mustafa in dodal: "Že tri leta te ni bilo k nam na črno kavo."

"Težko se je spraviti z doma. Muj-Aga! Gospodinjstvo! Dekle! Saj veš, zmeraj jo je treba imeti pred očmi."

"Kako pa je kaj tvoji Bosi?" "Dobro, hvala Bogu. Glej, prav radi nje sem prišla k tebi."

Mustafa je puhnol velik oblak dimu iz pipe, se ostro zavrnil v sesedo, in je pomežiknil svoji ženi, češ, naj ju pusti sama!

Dara je nerodna; nič kaj ji ne teko besede. Veliko mora misliti, preden najde pravih izrazov.

"Saj poznaš mojo Boso..." "Kaj je ne bi! Že od rojstva. Koliko let pa je odtle?" Tri, štiri in dvajset?"

"Toliko jih bo... Zdaj ti bom povedala ko lastnemu bratu, Muj-Aga. — Bosa je moj edini otrok. Trije sinovi so mi umrli in še dve hčeri sem izgubila. Le ona mi je ostala, preživela je svojega očeta. Dela, voki mi hišo in dom. Z njo poklepem, z njo šivam, v njeni družbi kem, spin. Ko dva piščančka se skoločkava v gnezdecu."

"Srečno in v časti — to je prva reč!" "Imava dosti hrane, hvala Bogu! In s častjo sva prenašali marsikaj dobrega in slabega. Najhuje je bilo zame pred petimi, šestimi leti, ona mlada ko rosna kaplja, lepa ko jabolko, koder je le hodila, vse se je oziralo za njo. Fantje so, tako ti povem, ko volkovi oblegali ograje krog hiše, čudno, da niso ograje podrli. Saj so vedeli, Boso, tako lepo, veselo deklico! Zmeraj in zmeraj — sami snubci, sami ženini, jaz — jaz sem rekla: ne! Dekletu bi bil močnejše ta in oni vseč. Mene pa le za nobeno ceno ni hotela zapustiti. Saj, kaj bi bila pa jaz, reva, počela sama brez nje?"

"Pridno dekle," je pokimal Mustafa, "prav je storila."

"Ko ji je bilo osemnajst let, je imela, prav nič se ne zlažem, osemnajst snubcev. Same dobre, premoženje fante. Vse je odbila. Ko je imela devetnajst let, je imela devetnajst drugih. Dvajsetletna jih je imela sedem. Ker... kako bi ti povedala, več govorilo se je: ona nobenega noče! Pa so se fantje razšli — in štiri leta je že od tega, ko ni nobeden več vprašal zanjo. Ona se je, kako bi rekla, ona se je sčasoma zresnila, je bolj zrela, ni več tako rdeča ko prej, nič več tako vesela... Nekako spremenila se je, je bolj molčeča, včasih tudi razdražena, ne spi dobro, glavo poveša... Vse to mi ni pa prav nič všeč!"

"Lahko razumem, Dara."

"Vendar, Muj-Aga, jaz pa tudi vem, zakaj je taka. Če sem bila prej jaz tista, ki sem ji vse moške odgnala, ji zdaj ne bi več branila. A zdaj, zdaj ni nobenega več k njej!"

"Prav nobenega?" "Saj zato sem pa prišla, Muj-Aga, ti mi moraš svetovati. Včeraj jo je nekdo zasnužil: a jaz ne vem, zdajvam: ali bi mu jo dala — ali ne."

"Daj mu jo!" "Lahko tebi: Daj mu jo! A gre za vso bodočnost moje hčere; in jaz tega človeka nič kaj ne poznam."

"Dara, če tega človeka ne poznaš, pa mu jo ne daj."

"Ne daj! Seveda... Če pa Bosa hoče in hoče!" "Seveda, potem mu jo moraš pač dati."

"Vdovec je in ima otroke."

"Vdovec z otroki? — Izključeno. Ne daj mu je!" "Pozvedovala sem. Trgovce je veliko prodajalno ima."

"Pa še oklevaš? Kaj pa čakaš? Daj mu jo!" "Čakam, kaj mi boš to svetoval. — Daj mu jo! — Ali meni je težko, da bi se od Bose ločila. Stara sem, sam Bog ne beži ve, ali bi jo še kdaj videla..."

"Kaj on ni iz tega kraja?" "Saj to je! Ali ti nisem povedala? V Mostarju živi — dva dni vožnje odtod. In če bi ona zbolela. Bog varuj! Kdo mi bo pisal, kako ji je? Ali se morem peljati k njej in ji streči, jaz, ki sem že v letih in ki svoj živ dan nisem bila na tujem?"

"Če je pa tako, Dara, potem mu je pa ne daj!"

"Štiri leta sedi že zdaj doma — nihče se ni zmenil zanjo. Pa ti pride tale, ona mu je vseč, dobriča se ji, vse bi ji znosil skupaj, počastil jo je že z zlato urico, z verižico, videti je, da resno misli, da bi jo rad za vse na svetu..."

"Tak daj mu jo!" "Saj lep ni. In tudi mlad ni več!"

"Star, grd možakar, kajne?" "Ni prav grd, a kozav je. In pa, Bog mi grehe odpusti! — živi njegova mati pri njem, ki je pa menda pravi pravcati satan..."

"Potlej mu je pa na noben način ne daj!"

"Pameten pa pošten človek pa je, tudi dobrega srea in jako zaljubljen v Boso."

"Kaj pa dekle? Kaj pravi?" "Z rameni skomignite. Mati, vi preudarite in odločite."

"No, pa ti, Dara? Kaj misliš?" "Kakor mi boš svetoval. Muj-Aga! Ti si britten, izkušnje imaš, si naš najbolj prijatelj in sosed..."

"Presneta več, Dara, težko odgovornost mi nalagaš na pleča! Daj mu jo — ne daj mu je — saj sam ne vem, kaj naj storiš... Pa mi Boso pokliči, bom njo vprašal."

"Ona je šla z njim v kino; ob sedmih. Ob dveh ponoči, je rekla, ko bo konec kina, bo pa prišla domov."

"Ob sedmih se je kino začel? In ob dveh bo prišla domov? Daj mu jo, Dara, daj mu jo — pa konec besedi."

ZENSKÉ PRED 5000 LETI

Pravijo da ženstvo tudi v najstarejših časih ni moglo pogrešati umetnih lepotic. Posebno kadar je materijalna kultura kakega naroda prihajala na vrhunc in se je pričel razkroj, tedaj so ženske vedno z veliko vnemo uprabljale razna lepota, s katerimi so skušale popraviti, kakor delajo tudi danes, napake, ki jim je po njihovem telesu pustila mati narava.

To nam dokazujejo tudi izkopanine v staropisemskem mestu Ur, ki so iz 3. stoletja pr. Kr. Med drugimi izkopaninami

so izkopali lepota, ki jih je uporabljala kraljica Subad. Barvila za obrvi in ustnice kraljevske žene so vsebovala velike množine svineca, kar je po današnjih pojmih zdravju zelo škodljivo. Za lepoto je služila tudi nekaka svetlo modra ilovica. Modra barva, ki je bila ilovici pridejana, je bila najbrže od zmlatih modrih draguljev. Črn prašek, podoben antimonu, je vseboval velike množine mangana in svineca ter nekaj bakra. Črno barvo je dal mangan. Svinec in kalcijev karbonat so najbrže nalašč primešali zraven. Ker svinčni oksidi v zvezi z drugimi najdenimi kameninami, dajejo različne vrste rjave, rdeče in skratke barve, je iz tega razvidno, da je tedanja moda ženskega lepoteja ljubila mnogo več različnih barv, kakor danes, ko se ženske zadovolje le z rdečimi ustnicami in črno pobarvanimi obrvmi.

NAJSTAREJŠI PAPIRJI

V družbi za vzhodno azijsko umetnost v Berlinu je predaval prof. dr. Jacob o kulturnem vplivu vzhodne Azije na evropski zahod. Predavatelj je izvajal:

— Kitajec Čaj-Lun je iznašel okrog leta 100 po Kr. rojstven papir, ki ga je izdeloval iz drevesnega lubja, konoplje in eunj. Meseca julija leta 751 je Zijad premagal ob reki Taras kneze rodu Turkov in njihove kitajske pomožne čete. Pri tej priliki je prišlo v jetništvo v Samarkand več Kitajcev, ki so znali izdelovati papir. Svojo obrt so nadaljevali v novi domovini. Novi papir je kmalu začel izpodrivati stari pergament. Ob vladu Harun-al-Rašida je papirna industrija prišla v Bagdad. Iz tega središča islamskega sveta se je pozneje skozi Španijo in Sicilijo preselila v Evropo. Leta 1391 so začeli papir izdelovati v Nuernbergu, leta 1494 na Angleskem in leta 1690 že v ameriški Philadelphiji. Izkopnine v razvalinah mest v srednji in vzhodni Aziji iz zadnjega časa so pokazale ostanke papirja iz eunj, ki je bil narejen že v drugem stoletju, torej le nekaj desetletij potem, ko je Kitajec Čaj-Lun iznašel papir. V muzeju nadvojvode Reinerja na Dunaju imajo dve arabski pisni na papirju, ki je bil narejen okrog leta 600, najbrže v Bagdadu.

Zadnja desetletja se vedno množe iz razvalin izkopani dokazi, ki dokazujejo, da je tiskarstvo prišlo od vzhoda. Omeniti je treba najdbe v japonskih pagodah, najdbe v kitajskem Turkestanu, kjer so našli najstarejšo tiskovino iz leta 868. Iz leta 816 so izkopali kovinske tiskarske plošče z vzbočenimi kitajskimi znaki. Našli so tudi tiskovine, tiskarne s premakljivimi črkami narejenimi iz ila. Ta način tiska je iznašel na Kitajskem neki kovač med leti 1041 do 1049.

Papirnat denar so na Kitajskem tiskali že okrog l. 807, ker jim je manjkalo kovin. V ta namen so kmalu iznašli tisk na plošče. Kitajcem je sledila prednja Azija. L. 1147 je dal sultan Nuredin napraviti tiskane papirnate bankovce po potrebi, ker mu je v pomanjkanju zaradi druge križarske vojne zmanjkalo denarja. Poleg papirnatega denarja je Vzhod kmalu iznašel tudi menico, ki je arabska iznajdba in je bila v starem veku neznanca. Ta menica je v 10. stoletju pod menom aval (arabsko hvala) skozi Španijo in Italijo prišla v Evropo.

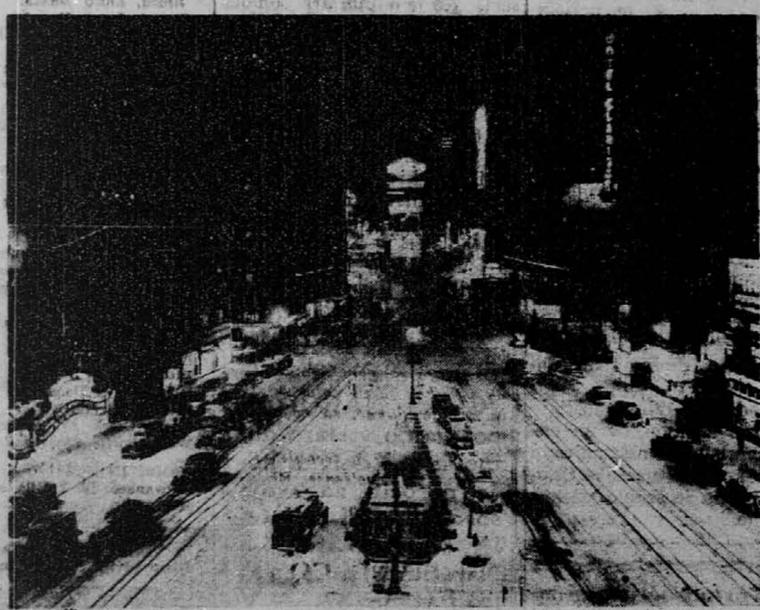
Rojaki v Kanadi! Seznanite se s Slovensko-Amerikanskim Koledarjem. Ze 42 let izhaja. — Gotovo je vreden 50 centov.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in... Poučni Spisi

- AIEN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.
AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. 606 strani. Trda vez. Cena 5.00
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano.
ANGLŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena 2.00
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40
BALKANSKA TURSKA VOJNA. 181 str. Cena 80
BONTON. 280 strani. Cena 1.50
Knjiga o lepem vedenju, govorjenju in oblačenju v zasebnem življenju.
BODOČI DRŽAVLJANI naj narode knjižico — "How to become a citizen of the United States".
STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 50
BREZPOSELNI IN PROBLEMI SKREBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35
CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal M. Kabaj. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
V knjigi je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu.
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.
DOMAČI VRT. Spisal M. Humek. 234 str. Cena 1.20
Splošno vrtnarstvo; posebno vrtnarstvo; sadno drevje; kako vrt krasimo; navodila za sobne rastline. 102 slike.
DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal S. Kneip. 240 str. Trda vez. Cena 1.50 Broš. cena 1.25
Navodila slovitega župnika, ki je zdravlil najrazličnejše bolezni z navadnimi pripomočki. Opis bolezni. Slike.
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50
GOSPODINJSTVO. Spisala S. M. Purgal. 8 slikami. 296 strani. Cena 1.20
Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudil ženam in dekletom v vseh vprašanih gospodinjstva.
GOSTILNE V STARI LJUBLJANI. 51 strani. Cena 60
Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestolice.
GRŠKA MITOLOGIJA. 311 strani. Cena 1.00
Opis božanstev, v katera so verovali stari Grki.
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50
Poljudni spisi o naravoslovju in zvezdoznanstvu.
IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90
Levstik. 220 strani. Cena broš. 90 vez. 1.10
JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani.
Cena: I. Del 80... II. Del 80
Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.
KRATKA SERBSKA GRAMATIKA. 68 strani. 30
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30
KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. 1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str.
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena 75
Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa.
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. Cena 70
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena 70
V teh treh knjigah je zbrano vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in jezikoslovca.
LIBERALIZEM. Spisal V. Hobhouse. 126 str. Politična študija, ki nazorno prikazuje smerne niteve nekoč tako važne angleške politične stranke.
MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. — 275 strani. Cena 1.00
Razprava o blaznosti in posledicah plančevanja.
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 strani. Cena 1.25
Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti.
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. Cena 1.00
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.
NASVETI ZA HIŠO IN DOM. 410 strani. Cena 1.00
Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raznih vprašanih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinje in je torej vest svetovalec v vsakem domu.
NAROD, KI IZEMIRA. 101 strani. Cena 40
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove sege in navade.
NAJVEČJI SPISOVNIK. 150 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in ženitnih pisem.
NAŠA PEVA-KNJIGA. Spisal Pavel Mlrec. 60 strani. Trda vez. Cena 75
To je nekaj slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. S slikami. Primerno za otroke, katere hočete naučiti slovenskega pravopisa.
NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA. 808 strani. Cena 1.50
To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. S slikami.

SNEG V NEW YORKU

Pogled na Times Square. Pri odmetavanju in odvažanju snega je bilo v New Yorku za poslenih petinšestdeset tisoč delavcev.

PRODANE DUŠE

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Ali vam ne? Toda ne, ne, vi ste bili že enkrat na vse to navajeni. Toda veste kaj, zanimivo dekle ste vendar-le, vse kar je res. Niti najmanj ošabni in ponosni proti nam. V tem bi vas mogli obe kontoristinj posnemati. Obnašajo se tako, kot bi bili midve zrak, in gledajo ošabno mimo nosa, kadar gredo mimo. In pri tem najbrže ni za tem ničesar. Vi ste popolnoma drugačna, kot prava, odlična dama in vendar tako naravna in priprosta. In poleg tega ste v svoji službi tudi vse kaj drugega kot jaz. Toda tega drugim ne pokažete — toda vsako more to videti. Zelo vas imam rada."

Roza ji prijazno ponudi roko. "Jaz vas tudi, gospodična Preler, in vaš veseli značaj mi je tako dobro, da ne nosim povešene glave in me vedno navdaja pogum."

"Res? To me pa veseli. Gotovo ste doživeli mnogo hudega, kaj?"

"Hudega? Mogoče nič hujšega kot vi; izgubila sem očeta in mater in premoženje, ki sta mi ga zapustila — drugega hudega nisem doživela."

In Roza se je hotela naenkrat pokazati, da to, kar je do sedaj doživela, ni bilo nič kaj hudega v primeri s tem, kar je bilo pred njo — ločitev od Vendela.

Marta vprašujoče pogleda Rozo.

"No, ne vem, meni je vedno, kakor bi s seboj vedno vlekli veliko težo."

"To se vam samo zdi, ker nisem tako veselo razpoložena kot vi. Sama nad seboj se hudujem, ker bi bila rada ravno tako vesela, kot vi. Kot otrok sem bila brezskrbno vesela, sedaj pa vzamem vse resno in hudo."

"No, to bo zopet prišlo; kadar enkrat tiči v človeku, se vedno zopet pojavi. In če mi bo mogoče vaš kaj razvedriti, bom tudi storila. Sedaj pa pojdite z menoj na čaj, drugače nam bodo drugi vse najboljše pojedli. Veselim se že na to. Dobra potreba na tem parniku — in vedno je človek lačen."

"To dela morskimi zrak."

Obe dekleti greste, da skupaj pijete čaj. Marta se je pridno poslužila raznega peciva in je zmerjala Rozo, ker ni storila isto. In marsikaj drugega ji še očita.

"Tukaj vam ni treba polagati mnogo važnosti na vitek stas, kajti morskimi veter hujša, je rekel Vajhart, in je treba mnogo jesti, ako hočete ostati pri svojih močeh."

In Roza pokorno je, kar ji Marta položi na krožnik. In tekne ji tudi dobro, kajti bila je mlada in zdrava in sveži zrak ji je dražil tek. Medtem ko pijete čaj, pride gospa Petri in postane pri mizi.

"No, ali imate vse, kar potrebujete?" ju vpraša s pri siljeno prijaznostjo.

"Prav lepa hvala, milostljiva gospa, dobro smo preskrbljene," pravi Roza in uljudno vstane.

Marta pa mirno obsedi in je dalje.

"Gospodični Riharjevi sem rekla, da naj dobro je, da ostane pri moči. Drugače ne moremo dobro delati in zato menda tudi nimate nič proti temu, milostljiva gospa," pravi Roza popolnoma mirno.

Z nenavadno tehtnim pogledom motri gospa Petri obe dekleti.

"Imate prav; jejte samo, dokler vam tekne, saj je vse plačano, vseeno, ali jeste veliko ali malo."

"Vidite, gospodična Rihar, saj sem to tudi jaz rekla."

Petrijeva žena se z resnim obrazom obrne k Rozi.

"Že večkrat sem vas videla v družbi nekega mladega gospoda, ki tudi sedi pri mizi poleg vas. Kdo je?"

Roza zardi.

"Mlad inženir, ki gre v službo v Rosario. Včasih se razgovarja."

Oster, poizvedajoč pogled ošvigne Rozo iz oči Petrijeve žene.

"Ni vam treba biti r deča, ako je cela stvar tako nedolžna. Privoščim vam malo zabave. Toda nepoznanega človeka ne smete pustiti preblizu; mlado dekle mora kaj na sebe držati."

Roza se visoko vzravna.

"Milostljiva gospa, tega vam mi ni treba povedati. Doktor Vendel in jaz se razgovarjamo popolnoma dostojno. Najina pota se bodo ločila, kakor hitro pristane parnik v Buenos Aires," pravi trdno, pa mirno.

Gospa Petri prikimava.

"Mislija sem samo dobro. Hotela sem vas samo posvariti, spoznanja na potovanjih nikdar ne trajajo dolgo. In vi, gospodična Preler, se morete tudi po tem ravnati. Kako pa je z vašim stalnim spremljevalcem, s katerim se toliko smejete?"

Marta pozabi grizljaj vtakniti v usta.

"Je tudi čisto nedolžna stvar, milostljiva gospa; zaradi tega morete mirno spati. Poročiti se hoče z bogato nevesto in tako revnega dekleta, kot sem jaz, ne more rabiti. Toda vesela menda smeja biti med seboj. Kontoristinj se so tudi spoznale z ljudmi, s katerimi občujejo," odvrne Marta precej pripravljena na boj.

"Seveda, tega vam tudi nikdo ne brani. Samo izkoristite čas vožnje, potem pa se bo življenje zopet resno pričelo. Pred vsem pa ne pozabite, da ste se nam zavezali za tri leta. Drage vožnje pač ne moremo zastopaj plačati za vas."

"Ne, ne; gospodični Rihar sem že rekla, da moramo vse to odslužiti — prav nič nama ne bo darovano."

Gospa Petri se prav prijazno nasmeje.

"Vidim, da ste pametni, obe, in to imam rada. Sedaj pa vaju zopet pustim same."

In gospa Petri odide.

Marta gleda za njo z nepopisnim pogledom.

"Samo poglejte, gospodična Rihar; to je bil nekak majhen opomin, da drevesa ne smejo rasti v nebo. Gospa Petri, samo potolažite se, oslepariti vas nočemo in bomo odplačale z našim delom. Kako se boji, da bi pozabile, koliko velja vožnja. Tam pa mora biti zares le malo poštenih služkinj, drugače ne bi toliko plačala za naju."

Roza tiho vzdihne.

"Tudi jaz sem že premišljevala, da so Petrijevi za naju vredni toliko denarja."

(Datje prihodnjih)

KAKO SE UČIŠ LETATI

Čikaški časnikar popisuje, kako se je začel učiti letati. Prastare so človekove sanje, da bi letal po zraku. Danes te to velja le 7 dolarjev na uro. Na čikaškem letališču je letanje še trgovska zadeva. V dolgi vrsti stoje letala in čakajo, kakor drugod vidiš čakati avtomobile. K meni stopi letalec, v modri obleki in s kapitansko čepico na glavi:

"Ali bova letela, doktor? Gori zastoj, nazaj pa za dva dolarja."

Společka sem se vozil semkaj gledat. Pa je bilo premalo od samega gledanja. Pozneje sem se dal voziti po letalu nad okoličico. Pa je bilo tudi to premalo. Še vedno me vleče. Vprašam moža, ali bi se lahko učil letati. Pa mi odgovori:

"Stavite svoje sladko življenje. Pa me s to besedo ni mislil svariti pred nevarnostmi zraka, ampak je hotel s tem po ameriško reči: "Da!" Z eno nogo je elegantno stopil na stopnico mojega avtomobila, ker je slutil dobro provizijo.

"Kajpada se lahko učite letati. Za to vam je treba le nekaj drobiža. Tamlje je fant, ki si je kupil letalo ter ga sedaj plačuje na obroke. Peljiva se k njemu. Pocen bo."

In odpeljala sva se v mojem avtu, on mi je kazal pot. Čikaški letališče je najvažnejše na svetu. Več ko sto letal vsak dan od tu odleti in tu pristajati. Ne razloži več, da je bil tu nekoč travnik. Široke črne ceste ga križajo — za odlet in pristank letal. Krasen je pogled na velike lope iz železobetona, na futuristično upravno poslopje, na velika kovinska letala. Kakor na kaki železniški postaji. Obstanemo pred zadnjjo lopo, kjer stoji majhen srebrni enokrovnik z rdečimi črtami.

Prihaja lastnik: dolg, suh Američan z rumenimi lasmi, oljnato srčico in oljnatimi rokami a brez oči, ker nosi velike temnozeleno naočnike, in brez nasmeha.

"Najprvo sedite noter a previdno, da re boste kaj polomili. Desno nogo denite semkaj, desno roko 'jakaj ter previdno sedite. Glavo pa sklonite!"

In že sedim na pilotovem sedlu ter se igram s krmili. On pa stoji zraven in govori o denarju. Sedem dolarjev zahteva na uro in najmanj sedem ur se bom moral učiti, preden bom smel sam letati.

"Ja, kaj pa, če mi prej zmanjka denarja?" — "Nič ne škodi. Letanje je tako kakor plavanje. Kar enkrat znaš, ne pozabiš več."

"Če bom hotel sam leteti, bom pač moral posebej plačati in še jamščino založiti?" — "Ne! Če boste sami leteli, se ne bom z vami nič zamudil, s tem bo plačan večji riziko. Naj vas nič ne skrbi, ampak rajši kar začnite."

"Kaj pa oblastno dovoljenje?" — "Potrebna vam je le zdravniška preiskava, in sicer šele po končani prvi uri. Drugo je nepotrebno, saj je denar vaš in letanje vaša zasebna stvar. Saj vam ne bo država pomagala letati, čemu bi naj vas ovirala?"

"Če pa skušnje ne napravim?" — "Saj nihče ne pade." — "A jaz nosim naočnike!" — "Naočniki vam ne škodujejo, če nočete postati poklieni letalec. Le začniva! Motor je že gorak."

"Prav, torej stopiva v pisarnico?" — "Čemu?" — "Da podpiševa pogodbo." — "Kakšno pogodbo?" — "No, najino pogodbo! In pa reverz, da letam na lastno odgovornost, kakor je v Evropi lepa navada."

"Prav nobenih papirjev ne bova podpisovala. Vi v gotovini plačate, jaz vas pa bom eno uro učil. Rajši si pripnite jermen."

"Pa moje ime boste vendarle potrebovali?" in sem pri tem mislil na svoj naslov za svoje drage, če bi se kaj ...

"To je res," je dejal, "vaše ime in telefonsko številko si zapišem, ko bova zopet na tleh. Sedaj pa kar sedite!"

"Ali bi mi hoteli posoditi primerno obleko? Saj nimam nič primerne s seboj." — "Kakšno obleko neki? Saj vidite, kako je vroče!" — "Pa vsaj druge naočnike, ker mi bo te odpihnil veter!" — "Kaj še, saj piha od spred, torej vam ne bo odnesel naočnikov."

In je sam sedel pred me. Neko je zavrtel propeler in motor je zadržal. Tako mi je pri sreču, kakor če se greš k brivcu brit. Pa te dobi v roke vajenec, bojiš se, da te bo urezal, a se zopet bojiš kaj reči. Lepo juho sem si skuhal. Pa je prepozno. On pa je zalajal od spredaj:

"Denite noge na pedalo, roko pa na krmilo, pa prav na lahko!"

Jaz sem mu zatulil v odgovor vprašanje: "Kaj pa bo, če bom preveč krčevito držal krmilo?" Bral sem, da se jih v Ameriki mnogo ponese pri takih voznjah, ker se učence

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1936

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

preveč krčevito oprime krmila, da ga učitelj ne more pravočasno zasukati. On pa mi je v odgovor pomolil nazaj svojo debelo pest in zatulil: "Bodite brez skrbi! Če boste pretirno držali, vas opilim s pestjo, da boste omedleli."

Letalo drsi po letališču. Še enkrat poskusim: "Počakajte no še malo! Pozabili ste teorijo. Treba mi je najprvo teorije!" — "Teorijo vam razložim v zraku!" In spustil je letalo na vso moč v zrak.

V KRISTALNI IN SREBRNI KRSTI

V grobnici sv. Lenarta, katera leži pod gradom Wawel v Krakovu, je bila v nedeljo 22. decembra kratka vojaška slovesnost. Pri tej priliki so srebrno rakev, v kateri leži mrtvo truplo maršala Pilsudskega, zaprli v bronasto rakev. Te slovesnosti so se udeležili: maršalova vdova, njegovi dve hčerki, maršalov brat, poljski vojni minister, zastopniki generalitete, krakovski vojvoda in častniki krakovske posadke. Dokler je maršalovo truplo ležalo v kristalni krsti, je bilo obiskovalcem vino, vsled česar so posamezni poljski polki imeli ob njeni stalno častno stražo. V nedeljo 22. dec. je imel zadnje častno stražo oddelek prvega poljskega pehotnega polka, prva poljska legija. Ta straža je bila zadnja, ker so sedaj truplo zaprli in straža je odšla.

Sprva so maršalovo truplo položili v srebrno rakev, katera je bila pri glavi odprta ter odprtina zadelana s kristalnim steklom. Tdaj so nameravali to krsto po šestih tednih, ko bi minilo narodno žalovanje, popolnoma zapreti, da bi mrtvo truplo ne bilo več vidno. Ker pa je iz vse Poljske še vedno romalo na stotisoče ljudi v Krakov na grob umrlega Pilsudskega, rakev niso zaprli in so vedno odlašali. Medtem pa je v rakev vtril zrak, vsled česar se je v notranjosti rakev začela nabirati plesen. Zato je bilo potrebno, da katero so mogli hermetično zapreti. To kristalno krsto so pri nedeljski slovesnosti položili v bronasto, katero so tudi zacinili. To opravilo so opravili častniki krakovske posadke.

Dne 12. maja 1936 na prvi smrtni dan maršala Pilsudskega, pa bodo sedanjo bronasto krsto nadmesili s srebrno, katero bodo seveda tudi hermetično zaprli. To srebrno krsto bodo potem položili v marmornat sarkofag v grobnici pod "stolpe srebrnega zryona" v katedrali wawelskega gradu. To grobnico in sarkofag sedaj delajo.

Pri nedeljski slovesnosti je zastopstvo zdravnikov še enkrat pregledalo balzamirano truplo pokojnega maršala. Ugotovili so, da je truplo dobro ohranjeno.

Nekaj priporočljivega za dolge zimske večere: — Slovensko - Amerikanski Koledar.

SLOVENE PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
430 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PRITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

- 18. januarja: Lafayette v Havre
- 19. januarja: Rex v Genoa
- 20. januarja: Majestic v Cherbouurg
- 21. januarja: Bremen v Bremen
- 22. januarja: Champlain v Havre
- 23. januarja: Ile de France v Havre
- 24. januarja: Conte di Savoia v Genoa
- 25. januarja: Majestic v Cherbouurg
- 26. januarja: Rex v Genoa
- 27. januarja: Washington v Havre
- 28. januarja: Bremen v Bremen

- 14. februarja: Berengaria v Cherbouurg
- 15. februarja: Champlain v Havre
- 16. februarja: Europa v Bremen
- 17. februarja: Europa v Bremen
- 18. februarja: Majestic v Cherbouurg
- 19. februarja: Ile de France v Havre
- 20. februarja: Manhattan v Havre
- 21. februarja: Aquitania v Cherbouurg
- 22. februarja: Conte di Savoia v Genoa

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je po plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojia imena so tiskana s debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Lousis
  - COLORADO:** Pueblo, Peter Oullg, A. Saull; Walsenburg, M. J. Bawak
  - INDIANA:** Indianapolis, Fr. Zupančič
  - ILLINOIS:** Chicago, J. Bevič, J. Lukančič; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Mary Bamblich, Joseph ...
  - KANSAS:** Girard, Agnes Močnik; Kansas City, Frank Zagar
  - MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec; Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)
  - MICHIGAN:** Detroit, Frank Stolar
  - MINNESOTA:** Chisholm, Frank Gouše; Ely, Jos. J. Feabel; Eveleth, Louis Gouše; Glibert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic
  - MONTANA:** Roundup, M. M. Panlan; Washoe, L. Champa
  - NEBRASKA:** Omaha, P. Broderick
  - NEW YORK:** Gowanda, Karl Strlnsch; Little Falls, Frank Kasa
  - OHIO:** Barberton, Frank Trobe; Cleveland, Anton Bohc, Chas. Klinger, Jacob Resnik, John Slapč; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John ...; Warren, Mrs. J. Bachar; Youngstown, Anton K...
  - OREGON:** Oregon City, Ore., J. Koblar
  - PENNSYLVANIA:** Broughton, Anton Ipavec; Claridge, Anton Jerina; Conemaugh, J. Bresovec; Export, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polants; Krayn, Ant. Tauselj; Luzerne, Frank Balloch; Manor, Frank Demshar; Midway, John Zast; Pittsburgh, J. Pogarar; Preeto, F. B. Demshar; Steelton, A. Eren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan
  - WISCONSIN:** Milwaukee, West Allis, Frank Šteb; Sheboygan, Joseph Kakeč
  - WYOMING:** Rock Springs, Louis Tauschar; Diamondville, Jos. Bolich
- Vsak zastopnik ima potrdilo za vse, kakore je prejel. Zastopnika, kojia nimajo tega potrdila.
- UPRAVA "GLAS NARODA"**

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

- sveta ura
  - v platno vez 90
  - v fino usnje vez 150
  - v najfinejšo usnje vez 180
  - v najfinejšo usnje trda vez 180
- skrsni za dušo
  - v platno vez 90
  - v fino usnje vez 150
  - v najfinejšo usnje vez 180
- rajski glasovi
  - v platno vez 90
  - v usnje vez 120
  - v fino usnje vez 150
  - v najfinejšo usnje vez 180
- kvišku srca
  - v imitirano usnje vez 90
  - v usnje vez 120
  - v fino usnje vez 150
  - v najfinejšo usnje vez 180
  - v bel celulozni vez 120
- NEBESA NAŠ DOM
  - v ponarejeno 120
  - v najfinejšo usnje vez 150
  - v najfinejšo usnje trda vez 180
- Hrvatski molitveniki:
  - Učebnik starosti, fina vez 120
  - Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 150

Angleški molitveniki:

- Child's Prayerbook:
  - v barvaste platnice vezano 30
  - v belo kost vezano 110
- Come Unto Me
  - v platnice vezano 30
  - v belo kost vezano 35
- Key of Heaven
  - fino vezano 35
  - v usnje vezano 70
  - v najfinejšo usnje vezano 120

Angleški molitveniki:

- Key of Heaven
  - v celulozid vezano 120
  - v celulozid najfinejša vez 150
  - v fino usnje vezano 150
- Catholic Pocket Manual:
  - v fino usnje vezano 120
- Ave Maria:
  - v fino usnje vezano 150

KNJIGARNA "GLAS NARODA"